

IV. PISNA OCENA

(Recenzent označi, vidik opravljene ocene.)

X Ocena skladnosti učnega gradiva s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje

G Ocena metodično didaktične ustreznosti

G Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega rokopisa učnega gradiva:

Recenzija učbenikov »Lagune 1« in »Lagune 2« (založba Max Hueber Verlag)

Avtorji:

»Lagune 1«: Hartmut Aufderstraße; Jutta Müller; Thomas Storz

»Lagune 2«: Hartmut Aufderstraße; Jutta Müller; Thomas Storz

Recenzentka: Dr. Brigita Kacjan, profesorica nemškega jezika in književnosti in angleškega jezika in književnosti, asistentka za didaktiko nemškega jezika in književnosti na Oddelku za germanistiko Filozofske fakultete Univerze v Mariboru

Sestava kompleta

Učbeniški komplet »Lagune 1« obsega:

Učbenik, delovni zvezek, 3 CD-ROM za slušno razumevanje, govorne vaje in nareke, priročnik za učitelja s številnimi dodatnimi vajami in aktivnostmi in CD-ROM z dodatnimi vajami za dijake (priloga učbenika).

Učbeniški komplet »Lagune 2« obsega:

Učbenik, delovni zvezek, 3 CD-ROM za slušno razumevanje, govorne vaje in nareke, priročnik za učitelja s številnimi dodatnimi vajami in aktivnostmi in CD-ROM z dodatnimi vajami za dijake (priloga učbenika).

Dodatni materiali so dostopni tudi na internetni strani založbe (www.hueber.de/lagune).

Strokovni temelji učnega materiala

Učbenika »Lagune 1 in 2« temeljita na Skupnem evropskem referenčnem okviru za jezike Sveta Evrope in predvidevata doseganje znanja na nivoju A1 (»Lagune 1«) in na nivoju A2 (»Lagune 2«).

Ciljna skupina

Ciljna skupina učbeniškega kompleta »**Lagune 1 in 2**« so mladostniki in odrasli, ki se šele začenjajo učiti nemškega jezika, kar lahko razberemo iz oznak nivo A1 in A2 ter iz navedenih ciljnih kompetenc, tem in slovničnih struktur. Začetnike privede do ciljnega nivoja s pomočjo številnih majhnih korakov.

Značilnosti gradiva:

Tematska in slovnična progresija sta prilagojeni ciljnim skupinam in jim načrtno in postopno omogočata vključevanje v vsakodnevno komunikacijo, razumevanje vsakodnevnih tiskanih besedil in lastno produkcijo pogostih in enostavnih besedil.

Zastopane so vse jezikovne spretnosti. Slušna besedila in pisna besedila ter ustno in pisno sporazumevanje so didaktično-metodično tesno povezani, smiselno stopnjevani in sistematično posredovani.

Učbenika vsebujeta predvsem materiale, ki razvijajo aktivno uporabo jezika v dejanskih situacijah, čemu služijo tudi številne situacijske fotografije, kolaži, karikature in avtentična besedila. Kljub pragmatični usmerjenosti vsebujeta učbenika tudi smiselno umeščene in sistematično stopnjevane slovnične strukture. Nekoliko moteča je očitna usmerjenost učbenikov na starejšo ciljno skupino, torej na odrasle, kar se npr. izraža v izbiri tem. Tako ne moremo govoriti o specifičnih temah za mladostnike, temveč so številne predlagane teme bližje odraslim osebam.

Opis učbenikov »Lagune 1« in »Lagune 2«

- Kazalo vsebuje pregledno predstavitev posameznih enot s kratkimi naslovi in podnaslovi, nakazane so tudi ciljne jezikovne kompetence in obravnavane slovnične strukture.

- Celotno gradivo temelji na jezikovnih kompetencah na vseh pomembnih jezikovnih področjih, ki so urejene po strogo določenem vrstnem redu: fokus strukture, fokus branje, fokus poslušanje, fokus ustna komunikacija in fokus pisno izražanje. Ta poudarek posamezne jezikovne spretnosti pa kljub temu ne pomeni, da bi bile naloge omejene na posamezno spretnost.

- Teme so aktualne, žal so prilagojene predvsem odraslim in njihovim potrebam, dajejo pa ne glede na to vpogled v življenje in kulturo ljudi nemškega govornega področja.

- Posamezne enote so zaključene celote z raznolikim, aktualnim in relevantnim gradivom, čeprav so enote nekoliko preveč strogo zgrajene.

- Vaje so raznolike, urejene po težavnosti in v omogočajo učečim se v relativno kratkem času osnovno komunikacijo o izbranih vsakodnevnih temah.

- Slovnica je smiselno vključena v tematske sklope, pri ustreznih nalogah in vajah je slovnica le orisno prikazana. Njeno sistematično predstavitev najdemo na koncu učbenika, kar sicer ne prekinja tematske progresije in nudi sistematiziran pregled nad strukturami, a je glede na drugačno organiziranost slovnične zbirke nekoliko nepregledna. Podrejen status slovnice je razviden tudi iz dodatnega prikaza relevantnih slovničnih struktur na koncu vsakega podpoglavja (»fokusa«) v delovnem zvezku. Njegov namen je predvsem sistematičen prikaz slovničnih struktur.

- Po abecedi urejen enojezičen seznam besedišča v učbeniku prikazuje, v kateri enoti in na kateri strani se določene besede prvič pojavijo ali se pojavi nov pomen že znane besede. Posebej označeno je besedišče, ki je obvezno za opravljanje mednarodna izpita Start Deutsch 1 in 2. Manjka pa besedišče, ki je sestavljeno iz več kot ene besede npr. frazemi itd.

- Priročnika za učitelje vsebujeta napotke za delo z gradivom, dodatne informacije k slovničnim strukturam in deželoznanstvu ter številne dodatne naloge in igre.

- Na koncu vsake enote se v učbeniku in delovnem zvezku nahaja tako imenovano sidro, seznam

kompetenc, ki bi jih dijaki naj usvojili v sami enoti. Ta sidra v učbeniku omogočajo učitelju evalvacijo svojega dela in dela dijakov, dijakom v delovnem zvezku pa samoevalvacijo, pri kateri so podani ustrezni primeri in tako olajšajo ocenjevanje samega sebe.

Tematske vsebine učbeniških kompletov »Lagune 1« in »Lagune 2«

»Lagune 1«:

1. Ljudi in potovanja (osnovna ustna in pisna komunikacija na potovanju)
2. Osebe in aktivnosti (osnovna vsakodnevna ustna in delno pisna komunikacija)
3. Stanovati in živeti (opisi stvari, izražanje potreb in enostavnih mnenj)
4. Hoteti in morati (dogovori, dovoljenja in prepovedi)
5. Gibanje in orientacija (orientacija v različnih prostorih, opisi poti in okolja)
6. Vsakdan in sanje (opisi in pripovedovanja)

»Lagune 2«:

1. Prazniki in praznovanja (Čestitke, darila, prazniki, vabila)
2. Hrana in pijača (Nakupovanje, obisk restavracije, recepti)
3. Selitev in opremljanje stanovanja (vsakodnevne aktivnosti, opremljanje stanovanja)
4. Zunanost in okus (značilnosti, okusi in opisi)
5. Izobraževanje in poklicne poti (delovni dan, izobraževanje, delovna mesta, življenjepis)
6. Novice in poročila (novice, nezgode, poročila, filmi, zgodbe)
7. Dežele in ljudi (potovanja, znamenitosti, vreme, dopustovanje)

Slovnica

Učni načrt oz. katalog znanja predpisuje za prva dva letnika številne in obsežne slovnične strukture kot npr. tvorjenje trpnika v sedanjiku v prvih dveh letih učenja, kar kaže na to, da je učenje kljub splošni metodološki naravnosti še nekoliko preveč osredinjeno na obvladovanje slovničnih struktur a le nekoliko manj na pragmatične vidike jezika.

»Lagune 1 in 2« predvidevata obravnavo vseh osnovnih slovničnih struktur, vendar v nekoliko spremenjenem vrstnem redu, ki pa je bistveno bolj logičen in bolj »prijazen« kognitivnim zmožnostim ciljnih skupin. Slovnične strukture so manj opazno vključene v ustrezne tematske sklope in s tem je uresničen pomemben didaktično-metodični princip prioritete aktivne uporabe jezika pred metakognitivnim védenjem o slovničnih strukturah.

Kljub navedenemu je omemba vredna, da manjka vsaj ena temeljna slovnična struktura, ki je tesno povezana z enoto potovanja: prihodnjik (Futur I), ki ga ne najdemo v prvih dveh učbenikih, ki bi naj slovenske dijake pripravljala na maturo. Tudi nekatere druge, ne tako temeljne slovnične strukture se nahajajo šele v tretjem delu, vendar jih lahko učitelj sam smiselno vključuje v pouk.

Tipologija vaj

Učbeniško gradivo **»Lagune 1«** in **»Lagune 2«** vsebuje številne različne in atraktivne vaje. Vaje in naloge za utrjevanje se nahajajo predvsem v delovnih zvezkih, kjer je poudarek na utrjevanju osnovnega besedišča in slovničnih struktur in so namenjene predvsem samostojnemu učenju, kar omogočajo v delovni zvezek vključene rešitve nalog. O smiselnosti tega so mnenja deljena, saj omogočajo tudi zlorabo, to je enostavno prepisovanje rešitev, kar pa nikakor ne podpira učenje jezika. Bolj odprte in kreativne vrste vaj in nalog najdemo v učbenikih, kjer prevladujejo govorne dejavnosti, ki pripeljejo

učee se v majhnih korakih do aktivne uporabe nemščine že v prvih urah učenja. Številne vaje in naloge vključujejo slušno in bralno razumevanje, prav tako je ustrezno zastopano tudi pisanje raznih vsakdanjih besedil.

Skladnost z učnim načrtom

Večina tem, ki jih predvideva učni načrt oz. katalog znanja za 2. tuji jezik za splošno in strokovno gimnazijsko ter srednje tehniško in strokovno izobraževanje, je posredovanih v učbenikih »**Lagune 1 in 2**«. Nekatere teme oz. komunikacijske funkcije so le delno prisotne v omenjenih učbenikih, kar pa je predvsem posledica nekoliko zastarelih katalogov znanj in/ali osredotočenost na ciljno skupino odraslih. Tako se tema šola v »**Lagune 1 in 2**« ne pojavlja samostojno, ampak se njene podteme pojavljajo v sklopu drugih tem. Tema banka in pošta prav tako nista samostojni temi, saj spraševanje po telefonskih celicah v času mobilne telefonije ni več najbolj aktualno, vodenje telefonskega pogovora se pa naučijo v drugem kontekstu.

Omeniti pa seveda moram, da so teme v učbenikih drugače razporejene kot v katalogu znanj in se posledično pojavljajo v drugih letnikih, kot je predlagano, kar pa po moji presoji ne pomeni pomanjkljivosti, temveč omogoča logično tematsko in pragmatično progresijo, saj npr. komunikativne funkcije in druga tema v katalogu znanj - potovanje, promet in vreme zahtevajo bistveno več jezikovnega znanja kot npr. tema predmeti v hiši in gospodinjstvu.

Vzorčna testa

»**Lagune 1 in 2**« vsebujeta vzorčni test, ki pa dijake ne pripravlja na splošno ali strokovno maturo, temveč je priprava na mednarodni izpit *Start Deutsch 1* na nivoju A1 evropskega referenčnega okvira in *Start Deutsch 2* na nivoju A2 evropskega referenčnega okvira. Učitelj je pozvan, da podrobno preuči, ali vsebina, načini preverjanja in zgradba preizkusa ustreza zahtevam splošne ali strokovne mature.

Sklepne misli in priporočilo

Dijaki lahko v štirih letih pridobijo večino potrebnih jezikovnih kompetenc, če obdelajo oba omenjena učbenika. Nekatere potrebne dodatne kompetence, tematsko besedišče ali slovnične strukture mora učitelj na podlagi svoje strokovne avtonomije tudi dodati.

Layout gradiva, tako učbenika kot tudi delovnega zvezka je starostni skupini primeren, zaradi večbarvnega tiska privlačen in pregleden, a kljub temu raznolik.

Priporočilo:

Na podlagi vseh navedenih ugotovitev učbenik lahko označim kot didaktično in metodično ustrezen ter priporočam potrditev učbenikov »**Lagune 1**« za drugi tuji jezik v 1. in 2. letniku ter »**Lagune 2**« za drugi tuji jezik v 3. in 4. letniku splošnega in strokovnega gimnazijskega izobraževanja.

Prav tako priporočam nekoliko prilagojeno uporabo »**Lagune 1**« in »**Lagune 2**« tudi za drugi tuji jezik v srednjem tehniškem in strokovnem izobraževanju, v kolikor ga predmetniki predvidevajo.

KOMISIJA ZA UČENIKE
STROKOVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE ZA SPLOŠNO IZOBRAŽEVANJE

& Pregledano u□no gradivo v celoti: **X ustreza** 9 delno ustreza 9 ne ustreza

& Glede na recenzijo mi je potrebno u□no gradivo predlo□iti v ponovni pregled:

VII. DODATNE OPOMBE

Datum: 18.12.2007

Podpis recenzenta:

Dr. Brigita Kacjan